

CODZIENNY

EXPRESS POMORSKI

Abonament miesięczny w ekspedycji 2.- zł., w agenturach 2.15 zł., na pocztach już z odnośnikiem do domu 2.34 zł., pod opaską w Polsce 3.10 zł., w innych krajach 4.50 zł. — Abonament kwartalny w ekspedycji 6.- zł., w agenturach 6.45 zł., na pocztach już z odnośnikiem do domu 7.01 zł., pod opaską w Polsce 10.50 zł., w innych krajach 14.- zł. — W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków lub tym podobnych nieprzewidywanych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonent nie ma prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na str. 7-lamowej 15 gr. od miejsca milimetrowego, na str. pierwszej 60 gr. od miejsca milimetrowego, na str. trzeciej i drugiej 40 gr. od miejsca milimetrowego. Ruch towarzyszy 20 gr. od wiersza tekstowego. — Ogłoszenia tłumaczone, skomplikowane, z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 25 procent nadwyżki — Z innych krajów 200 proc. nadwyżki. — Konto Pocztów, Kasy Oszczędności, Poznań 201080. — Ogłoszenia płatne natychmiast. — Adres administracji: Toruń, Piekary 14 - Telef. 647. — Za ręko pisy niezamówione redakcja nie odpowiada. — Adres redakcji: Toruń, Piekary 14 - Telefon 647

Rok II.

Toruń-Bydgoszcz-Grudziądz piątek 22 stycznia 1926 r

Nr. 19.

Z Min. Spraw Wojsk.

NIEMA ZASTOJU W RUCHU OSOBOWYM.

W ciągu 6-u tygodni od objęcia stanowiska p. Minister Zeligowski zwolnił ze służby:

- 1) Szefa Administracji Armji — Gen. Majewskiego.
- 2) Szefa Sztabu Generalnego — Gen. St. Hallera.
- 3) Zastępcę Szefa Administracji Armji — Gen. Zymierskiego.
- 4) Szefa Dep. VII intendury — pułk. Szt. Gen. Wolkowickiego.
- 5) Szefa Oddziału III Sztabu Gen. — pułk. Włada.

Pozatem mają być zwolnieni jeszcze Gen. Zajac — Szef Oddz. I Szt. Gen., Gen. Szpakowski — Szef gabinetu Ministra, pułk. Wieronki — Szef I Depart., pułk. Bayer — Szef II Oddz. Szt. Gen., Gen. Pajewski — Szef II Depart., Gen. Zagórski — Szef Depart. Lotnictwa, Dyr. Wielński, Szef Depart. Budownictwa.

Jak widzimy są to tylko zmiany na stanowiskach generalnych kierowniczych. Jeśli do tego dodamy projektowane redukcje generałów i wyższych oficerów, o czym pisaliśmy w niedzielnym n-rze „Głosu Codziennego”, — to trudno byłoby uskarżać się na zastój ruchu osobowego w Ministerstwie Spr. Wojsk. za rządów obecnego Ministra.

ODGŁOSY ZAJŚĆ OFICERSKO - POSELSKICH.

Żywe komentarze wywołuje w sferach wojskowych i poselskich sprawa zamierzonego zwolnienia pułk. Wieronkiego ze stanowiska Szefa I Depart. piechoty M. S. Wojsk.

Dymisja ta zamierzona została w związku ze sprawą ppłk. Hofera, głośnego z zajścia z połem Stroniskim. Po skazującym ppłk. Hofera wyroku sądowym, Szef Departamentu pułk. Wieronki zażądał zabrania tego oficera z jego departamentu, — tymczasem jednak postawiony został na liście kandydatów do dymisji.

Z Min. W. R. i O. P.

W SPRAWIE SKRÓCENIA WAKACJI SZKOLNYCH.

Przed niedawnym czasem rozszły się pogłoski o zawieszeniu jakoby skróceniu przez Ministerstwo Oświaty wakacji młodzieży szkolnej. Ze strony półurzędowej zapewniają, iż pogłoski te są bezpodstawne.

Wiadomości sejmowe.

PROJEKT USTAWY STEMPOWEJ W KOMISJI SEJMOWEJ.

Na wczorajszym posiedzeniu sejmowej komisji skarbowej przyjęto w 3 czytaniu projekt ustawy stempowej.

Z przyjętych postanowień zasługują na uwagę następujące: obniżono opłaty od ubezpieczeń z 3 na 2 proc., obniżono opłatę od weksli, opiewających na dowolne kwoty do 60 zł. na 20 gr., uchylono wreszcie obecnie obowiązujący przepis, częściowo unieważniający umowy, mieszczące zatajenie cen sprzedaży.

Z Min. Spraw Wewn.

UTWORZENIE WOJ. WILEŃSKIEGO.

Wczorajszy Dziennik ustaw ogłasza ustawę, znoszącą delegaturę Rządu w Wilnie, i utworzenie Województwa Wileńskiego.

ZJAZD DELEGATÓW NASZEJ EMIGRACJI.

W początkach maja b. r. ma się odbyć w Warszawie zjazd delegatów poszczególnych środowisk naszej emigracji.

- Zjazd ma obradować nad:
- a) utworzeniem Związku Polaków zagranicą;
 - b) stanem faktycznym życia polskiej emigracji;
 - c) ustaleniem współpracy społeczeństwa z polonią zagraniczną w sprawach kulturalnych i ekonomicznych.

Karachan protestuje

I czyni Chiny odpowiedzialnymi za szkody.

PEKIN, 21.1 (PAT). Przedstawiciel Sowietów, Karachan, złożył w Ministerstwie Spraw Zagranicznych energiczny protest w związku z zatargiem o wschodnią kolej chińską. No-

ta podkreśla powagę sytuacji i czyni Chiny odpowiedzialnymi za wszelkie szkody spowodowane ubliżającym zachowaniem się żołnierzy chińskich.

Niema amatorów na klejnoty carskie.

MOSKWA, 21.1 (PAT). W domu Związków zawodowych oraz w dawnym budynku menicy wystawiono na pokaz klejnoty koronne b. cara. Tłumy publiczności oglądają te klejnoty, obok których wystawiono również szaty koronacyjne.

Aktywność naszego bilansu handlowego.

Usiłowania Rządu, zmierzające do wzmocnienia naszego bilansu handlowego w kierunku uzyskania możliwie wielkiej nadwyżki wywozu nad przywozem, zaczynają przybierać kształty.

Po ujemnym bilansie w pierwszych miesiącach 1925 r., — i okresie pewnej równowagi w miesiącach letnich, — rozpoczyna się od września z. r. wzrost aktywności naszego bilansu, — wzrost, który, według statystyki osiągnął najwyższy stopień na pięćdziesiąt lat zeszły rok — w miesiącu grudniu.

W cyfrach wygląda ta sprawa następująco:

wywieźliśmy w grudniu zagranicę różnych towarów na ogólną sumę 183.800.000 zł.; sprowadzi liśmy z zagranicy na sumę 85.500.000 zł., co daje nadwyżkę wywozu na sumę 98.300.000 zł.

Ponieważ ten wzrost aktywności naszego bilansu handlowego wykazuje stałą w tym kierunku tendencję, — należy przypuszczać, że Rząd potrafi wykorzystać tę okoliczność w walce o stabilizację złotego.

Żądania urzędników górnośląskich.

KATOWICE, 21.1. (A.W.) Wczoraj odbyły się rokowania między przemysłowcami a urzędnikami wielkiego przemysłu, żądającymi podwyżki pensji o 30 proc. Pracodawcy odrzucili te żądania, w następstwie czego sprawa pójdzie do rozstrzygnięcia przed komisją arbitrażową. Żądania urzędników są zupełnie słuszne, albowiem pensje ich są prawdziwie głodowe.

Co słyhać w nafcie?

Zle — bo grozi wywóz ropy!

Jak się „Głos Codzienny” dowiaduje, w sferach t. zw. czystych producentów ropy ujawnia się coraz silniejsza akcja za wywozem ropy surowej.

W końcu ub. r. uzyskali oni zezwolenie — w zasadzie jednorazowe — na wywóz 2000 cystern ropy, w czym 800 cyst. ropy marek specjalnych. Nie uzyskali na te marki odbiorców, więc domagają się prawa wywozu... dalszych 4000 wag. ropy boryslawskiej.

W ten sposób ustawowy zakaz wywozu ropy naftowej, jednego z najważniejszych surowców krajowych, zaczyna być... zwykłą fikcją.

Jest tu jednakże dużo winy rafinerów nafty. Żadnej planowej akcji w kierunku eksportu nafty, benzyny, olejów i t. d. Na tem tle dochodzi do typowego dla Polski... wywozu surowca.

A co na to rządli...

Energiczny Protest Uniwersytetu Jagiellońskiego przeciw eksperymentom ministra St. Grabskiego.

KRAKÓW, 21.1. (A.W.). — Wczoraj odbyło się posiedzenie rady wszystkich wydziałów Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz senatu akademickiego, na którym uchwalono energiczny protest przeciw re-

dukcjom na uniwersytecie, szczególnie w czasie, kiedy nauka odbywa się w normalnym tempie. Protest ten zostanie skierowany do Mstwa Oświaty.

Bezrobotni w Krakowie żądają pracy! Spokojne manifestacje..

KRAKÓW, 21.1. (A.W.). — Wczoraj w południe zebrał się przed województwem tłum bezrobotnych robotników budowlanych w ilości około 300 osób. Tłum udał się w pochodzie z domu robotniczego przy ul. Dunajewskiego. Zebrani wysłali delegację, która domagała się natychmiastowego podjęcia robót przy budowaniu dróg i miejskich, przebud-

wy linii tramwajowej Nr. 2, wszczęcia robót kanalizacyjnych oraz wpłynięcia na fabryki by te rozpoczęły budowę własnych domków robotniczych, ulokowania funduszy emerytalnych kolejarzy i tramwajarzy w budowaniu domów robotniczych i t. p. Tłum zachowywał się zupełnie spokojnie.

Za jedną złotówkę kupił krocie złotych! A gdzie to było?

KRAKÓW, 21.1. (A.W.). — Aresztowano i odstawiono do więzienia Henryka Larszana, fałszywego Stolarskiego, fałszywego Stolarskiego pod zarzutem szeregu oszustw dokonanych na szkodę głównego zarządu P. K. O. w Warszawie. Larszan dopuścił się oszustw w ten sposób, że na książeczkę oszczęd-

nościową P. K. O. po wpłacie 1 zł. systematycznie wpisywał fikcyjne wkładki, potwierdzając je fałszywą pieczęcią jednego z urzędów pocztowych, a następnie podejmując w urzędach pocztowych większych miast mniejsze lub większe kwoty.

Dalszy ciąg depesz na str. 3-ej.

Dolar i Złoty

Wczoraj Bank Polski płacił za dolara 7.28 zł. W obrotach międzybankowych żądano 7.29 zł.

Pyrrusowe to były zwycięstwa!

Polska poszukuje kapitałów. Poszukuje ich państwo, samorząd, przemysł, rolnictwo. Szukamy kapitałów po szerokim świecie, aby tchnąć w zamierający obrót społeczno-gospodarczy nowego ducha życia, inicjatywy i czynu...

Kapitał międzynarodowy zna naszą głodową sytuację — i, wyzyskując moment, dyktuje ciężkie warunki. Zawsze tak jest, że kto pożyczka z musu, temu narzuca się ciężkie warunki.

Polska jest dziś, jak ten „wyszastany” dziedzic szlachecki, który sam idzie do miasteczka szukać... lichwiarza.

Dlaczego zaś aż do tej chwili nikt nie pomyślał o samopomocy — o pożyczce wewnętrznej? A gdy pierwszy jej pomysł rzucił na terenie sejmiku socjalistyczny poseł, p. Hausner, to musiał go zabarwić zgóry w kategoriach przynus — przymusu...

Dlaczego przerywamy się z objęciem Dillona w ramiona Rothschilda, a od Rothschilda jedziemy do Morgana, zachacząc po drodze o Toeplitza? Dlaczego to w Polsce o pierwszy grosz ratunku nie zapuka nikt do własnych współobywateli?

Bo rządy polskie nie mają odwagi wyciągnąć ręki do tych, których postokroć zawiodły w zawiłych i niesprawiedliwych operacjach waloryzacyjnych. Lex Zoll spowodowało, że w Polsce zniknął pęd ku oszczędności, a tam, gdzie instynkt samozachowawczy podtrzymuje ciążenie — tam obligacja państwa najmniej, niestety, ry-

walizować może z... dolarem! Pośpiej tej prawdzie miejmy odwagę spojrzeć w oczy! Oceńmy trzęswo niszczycielskie efekty „igraszek” z pożyczką odrodzenia, milionówką, listami zastawnymi w P. K. O. i t. d.

Nigdy nie jest zapóźno poznać i osądzić własne błędy... Jeśli ich nie można odrobić, do brze jest chociaż postanowić unikać na przyszłość...

Lwów — ten wierny i ofiarny Lwów, to miasto — bohater, gród — obywatel, rozwinęło właśnie sztandar samopomocy narodowej, sztandar pożyczki wewnętrznej.

Gdy rząd, niepewny wyników apelu do własnych obywateli, co rusz to inny monopol rzuca w hazardowną grę rokowani o pożyczkę zagraniczną — Lwów podejmuje samoradną akcję zmobilizowania sił własnych społeczeństwa na ratunek państwa.

Może Radzymin Finansowy Polski?

W każdym zaś razie — próba ratowania honoru „wyszastanego” dziedzica...

I teraz uprzytomnijmy sobie, dlaczego lex Zoll stało się symbolem naszego upadku? Dlaczego samopomoc narodowa prawie skreślona jest z programu sanacji finansowo-skarbowej?

Trudności układów z kapitalistami zagranicznymi — to skutek pyrrusowych „zwycięstw” finansowych roku 1924 i 1925. Bo musi napotkać trudności, kto nie może polegać na samopomocy.

Każdą podwyżkę za pracę pragną odbić z zyskiem na pracowniku.

Tocząca się od miesiąca sprawa podwyżki płac na Górnym Śląsku została nareszcie załatwiona w dniu 19 b. m. Międzywice została przez Komisarzy Demobilizacyjnych przyznana podwyżka płac w górnictwie o 5 proc. z ważnością od 21 stycznia.

Pomijając już ten fakt, że drożyzna na G. - Śląsku w grudniu wzrosła o 12 proc., a w ciągu całego ubiegłego roku o 27 proc. — przeto 5 proc. podwyżka jest bardzo mała, nie możemy zrozumieć dla czego i ta nieznaczna podwyżka ma obowiązywać dopiero od 21 stycznia?

Natomiast „Rzeczpospolita” donosi z kół przemysłowców górniczych, że — w razie podwyższenia płac o 5 pr. — cena węgla będzie podwyższona o 6,25 proc. Pomijając już ten wzgląd, że przemysłowcy mają kolosalne premie w związku ze spadkiem złota, musimy podkreślić, że koszt robocizny w kosztach produkcji węgla wynosi około 40 proc., czyli 5 proc. podwyżka robocizny wynosi zwykłą produkcję węgla zaledwie o 2 proc. Nasi „patriotyczni” przemysłowcy chcieliby jednakże i na ten zarobek kilkakrotnie. Mamy nadzieję, że Rząd powstrzyma w porę te niezdrowe zachcianki!

Związek Inspektorów Szkolnych nie chce poddać się starostom.

W zeszłym tygodniu odbył się w Warszawie zjazd delegatów rejonowych Związku Inspektorów Szkolnych na którym postanowiono wystąpić przeciwko poddaniu inspektorów władzy starostów. Wybrano specjalną komisję, której zadaniem będzie opracowanie odpowiednich memoriałów do władz przełożonych i stronnictw sejmowych, wykazujących szkodliwość uzależnienia inspektorów szkolnych od władz administracyjno-politycznych.

Akcję swą komisja ma przeprowadzić w porozumieniu ze wszystkimi organizacjami nauczycielskimi. Komu więc zależy na zrobieniu z inspektorów urzędników starosty? Inspektorowie protestują, nauczycielstwo jest temu przeciwnie, organy samorządu szkolnego — Rady Szkolne Okręgowe wypowiedziały się również przeciwko tym zakusom.

Chodzi więc tu prawdopodobnie o akcję wybitnie polityczną stronnictw prawicowych, które chciałyby tak, jak to było w Małopolsce, uczynić z inspektora szkolnego — referenta starostwa, zmuszonego do prowadzenia polityki partyjnej.

Wskutek wyłączenia inspektorów szkolnych z praktyki nauczycielskiej, zmniejszone im znaczenie uposażenie oraz pozbawienie ich automatycznego awansu.

Dotychczas inspektor szkolny szczył na 8 kategorii — obecnie może zacząć od 9 — ktoś więc z wyższym wykształceniem będzie się ubiegał o stanowisko inspektora?

Pamiętajmy, że inspektor szkolny posiada dużą, może aż za dużą, władzę dyskrecyjną, że stanowiska inspektorów powinny być obsadzone przez ludzi którzy dają bezwzględna gwarancję fachowego i sumiennego postępowania.

A przecież i dziś różnie o inspektorach mówią.

„San Francisco Chronicle” i „The Philadelphia Inquirer” pomieszczyły artykuły już reklamujące p. Paderewskiego jako przyszłego króla Polski. Dzienniki te donoszą, że republika zawiódła oczekiwania Polaków.

Ano, cóż robić! Potrzeba widzieć w Polsce humor — i „Kurjer” monopolizuje jego dostawę. To także interes!

A—moł.

Utworzenie nowego rządu w Niemczech.

(Korespondencja własna „Głosu Codziennego”).

Berlin, 19 stycznia.

Pertraktacje o utworzenie nowego rządu po sześciotygodniowym kryzysie zostały ukończone. Trwały przez cały tydzień i nie różniły się bynajmniej od analogicznych zabiegów w innych krajach parlamentarnych. Targi o tekl, zazdrości osobiste, kombinacje zmierzające do ustalenia tej albo innej przewagi partyjnej lub politycznej, — stanowią tło dla oficjalnych, pół-oficjalnych i ściśle prywatnych konferencji. Ostatecznie — po długich i ciężkich cierpieniach — nowy rząd powstał w tych warunkach, które przewidziałem w ostatnim moim liście. Ludowcy otrzymali w tym gabinecie mniejszości parlamentarnej trzy teki (sprawy zagraniczne, komunikację i aprowizację), centrowcy również trzy (sprawiedliwość, gospodarkę i pracę), demokraci dwie (sprawy wewn. i finanse), a bawarska partja ludowa jedną — pocztę.

Ponad partjami stoi sam kanclerz, p. Dr. Luther, zręczny bezwzględnie i energiczny polityk, który w braku monarchji służy republice, — a poza partjami siedzi skrzywiony minister spraw wojskowych, p. Gessler. Od lat 5 piastuje on ten urząd, a mimo wielkich osobistych zalet nikt go nie lubi. Nacjonalisci zarzucają mu, że przeciwdziała propagandzie monarchistycznej w wojsku, republikańnie, że zbyt słabo reaguje na tendencje wychodzące z łona korpusu oficerskiego i godzące w

był republiki. Nie dziwnego też, że p. Gessler, którego mimo swej przynależności do partji demokratycznej, demokraci nie uważają za swego człowieka, nie chciał już być dłużej kozłem ofiarnym dla prawicy i lewicy i rzekł się swego niewdzięcznego stanowiska. A gdy centrowcy i demokraci (a przede wszystkim sam kanclerz) w braku odpowiedniego kandydata przyszli na nowo prosić go, zgodził się i będzie nadal lawirował między p. generałem von Seeckt, naczelnym dowódcą armji a opinią t. zw. publiczną, t. zw. republiki niemieckiej.

Chwilowo więc Niemcy mają znowu rząd, który czeka na polu polityki zagranicznej problemy związane z Locarno i wskazujące na Genewę, — na polu polityki wewnętrznej zagadnienia powstałe z ciężkiego położenia gospodarczego. Przyszło półtora miliona bezrobotnych nie jest bagatela, — komuniści zaczynają znowu się ruszać, nacjonalisci ślad w ślad za nimi odpiewują na ulicach Berlina ulubioną ich piosenkę: „Krew się musi lać strumieniem, precz z żydowską republika, — precz!”

Przy tonach tej głęboko odczutej pieśni, — nowy rząd pana Luthera weźmie się do kontynuowania polityki Locarno. Zadanie jego jest trudne. W dobrej chwili chwilkowo chcemy wierzyć.

— o w

Co inni piszą?

Już odbyty niedawno XX Kongres P. P. S. stanął wyraznie na stanowisku socjalizmu „demokratycznego”, t. zn. antyrewolucyjnego. Ktoby o tem wątpił, ten codziennie prawie znajdzie w „Robotniku” — potwierdzenie. Ostatnio poseł Niedziałkowski, omawiając potrzebę stworzenia międzynarodowego programu gospodarczego, wyraził już formułując program „minimalny” — na dziś! — w duchu... kapitalistycznym:

Socjalizm, po odrzuceniu komunistycznej koncepcji rewolucji społecznej, po zbankrutowaniu tej koncepcji w Rosji, po przyjęciu formuły Kautsky'ego, że nikt nie potrafi „socjalizować nędzy”, — musi dążyć do odbudowy gospodarczej Europy, by móc rozpocząć walkę o przebudowę, ale za razem wysuwa postulat międzynarodowej organizacji rynków zbytu oraz kontroli państwowej i robotniczej. (podkr. „Gł. Codz.”)

A więc: przebudowa (socjalizacja) — na później; obecnie trzeba odbudować to, co było, choćby to było — kapitalizmem.

Stanowisko słuszne! Jak widzimy, może sobie na nie pozwolić nawet socjalizm. Nie oznacza ono ugody z wczorajszym ustrojem, tylko wybiera metody działania, dostosowane do rzeczywistości.

Trochę tylko zadługo czeka się zwykle na takie głosy przytomności u socjalistów.

No, ale lepiej późno...

Prof. Stroński w „Warszawiance” szuka „nowych haseł”. Spostrzega bowiem, w czym napewno nie jest odosobniony, iż

po siedmiu latach powojennych trudności, potrzeba jakiegoś czy ożywienia, czy naprawy, czy zmiany ustroju demokratyczno-parlamentarnego ujawnia się w całej Europie, od przodujących krajów zaczynając.

Szeroko jakoby utrwała się po świecie opinia, że

ustrój demokratyczny — parlamentarny stał się rozlany, niesprężysty, niedość uchwytnie odpowiedzialny, wskutek czego nie nadąża pędzącym się szybkim zadaniom i potrzebom życia po wielkim trzęsieniu.

Według p. Strońskiego

już dojrzało powszechnie w kraju poczucie, że ta niezbędna u nas, spokojna ale stanowcza praca celem ulepszenia ustroju, na podstawie doświadczeń własnych i światowych, nie może leżeć odległym.

Oby tylko „poczucie” to nie ujawniło się na sposób włoski, o którym pisze p. Str., że jest „działaniem na nowych podstawach”, a według nas — nie oznacza reformy, tylko zgola obcy, antydemokratyczny ustrój samowładztwa.

Jeżeli bowiem były co do tego jakieś wątpliwości, to usuwa je sam Mussolini, który wciąż utrwała i obwarowywuje swoją władzę osobistą. Ostatnio przeprowadził zasadę silnego podporządkowania gabinetu ministrów osobie premiera-dyktatora, o czym pisze p. Zm. w „Kurjerze Polskim”:

doprowadzenie w zakresie egzekutywy subtelności konstytucyjnego poczucia do szczytu schodzi się z równoczesnym sepleniem legislacyj do roli piątego koła u wozu państwowego.

W Polsce zaś propagowana przez p. Strońskiego i istotnie coraz konieczniejsza reforma ustroju dla niektórych osób nie kończy się na... reformie. „Kurjer Poranny”, który pisuje rzecz wesoło, przynosi oto wiadomość, że

kandydatura Paderewskiego na króla musiała nieuchronnie wynikać z błazeństwa „ruchu monarchicznego” w Polsce.

Jakoby bowiem

Temat do rozmowy...

Mamy wiele zmor, które nas duszą i to nie w męczącym śnie, z kłótni rozstajemy się po przebudzeniu, ale w codziennym realnym życiu. Z temi zmorami można się rozstać zasypiając na krótko, lub na długo, najpewniej jednak wówczas, gdy sen przedłuża się w nieskończoność. Zbyt wielka wszakże jest to cena, za którą można uzyskać ów upragniony spokój. Zresztą spokój poza życiem — jest czymś więcej niż spokojem. Nie mówmy więc o tem. Chodzi nam przecież o życie, o jego doskonalenie i ulepszenie. Naturalnie, że rozpanoszone, wrażliwe, natrętne zmyślenia nie pozwalają nam kochać życia tak jak na to zasługuje. — Nędzą okryta je łachmanami, słabość woli — zbrodnia, zawiść — oszczerstwem, głupota — plotka. Obracamy się ciągle koło tego samego pragnienia urody życia, — z ciemnością w duszy — jak ślepe konie przy kieracie — obracające żarna. Jesteśmy tylko coraz bardziej zmęczeni — i coraz bardziej spragnieni widoku rumianych, pachnących i słodkich owoców pracy, która gdzieś ginie, rozpyływa się w przestrzeni — jak dym. Wołamy: Gdzież jest mąka, z naszych żarn, które obracamy bez przerwy?... Dlaczego jej nie widzimy? Czy jej nie ma wcale? Owszem jest! Ale czyż może ją widzieć człowiek

oślepiiony?... Tak jak słodką w lipcowe południe nie widzi ślepiec z wyluskanymi oczami, tak życia nie widzi człowiek oślepiiony egoizmem.

Oto jest największa, najokrutniejsza z mora naszego życia. To jest ten gryzący czar, który wyściska łyż, tęsknoty za pięknością i słodyczą spokoju, to jest ta truciźna ohydna, która pokrywa twarz człowieka równie, to jest ten uparty, nieuleczalny obłąd, dzięki któremu człowiek dobrowolnie wyrzeka się własnego serca, jego wzniosłości i triumfów.

Egoizm jest nieszczęściem człowieka, jego pomniejszeniem, jego nawrotem do barbarzyństwa. Społeczeństwo złożone z egoistów — jest klęską, katastrofą, powolnym konaniem — glorią nędzy i ciemnoty. — A teraz spojrzmy wokół. Uderzmy się w pierś! Oto my, my wszyscy — jesteśmy?... Żołnierzami walczących armii egoistów. Wojna trwa bez przerwy — i jak w każdej wojnie — istotnymi zwycięzcami są czterej jeźdźcy Apokalipsy.

A przecież kochamy życie. Pragniemy jego wdzięku i urody. Jakże tęsknimy do spokoju i dobrobytu... pogody ducha, humoru — prawda?... Przecież życie bywa piękne...

St. Kiedrzyński.

Wywóz węgla kamiennego z Polski.

Wg. tymczasowych danych, w roku ubiegłym wywieziono z poszczególnych Zagłębi następujące ilości węgla kamiennego:

z Górnego Śląska — 7.879.892 ton (około 35 proc. wydobycia) z Zagłębia Dąbrowskiego 437.132 ton (około 9 proc. wydobycia) i z Zagłębia Krakowskiego 34.061

ton (około 2 proc. wydobycia) czyli razem 8.351.085 ton.

Należy dodać, że w ostatnich miesiącach ub. roku wywóz węgla z pomienionych 3 zagłębi, wykazuje stały wzrost, co pozwala wróżyć pomyślny rozwój dla naszego handlu z zagranicą tym artykułem.

Opinia centralnego organu sowieckiego „Izwestija” o „Głosie Codziennym”.

„Izwestija” w Nr. 11 z dnia 14 b. m. zamieszcili następującą depeszę:

WARSZAWA, 12 I (T. R. S. S.). W Warszawie zaczęła wychodzić nowa gazeta typu bulwarowego „Głos Codzienny”. Pod względem politycznym gazeta zbliża się do stronnictwa Pilsudskiego i wrogo odnosi się do S. S. S. R. — W Warszawie uporczywie twierdzą, że nowa gazeta bliźka jest do niektórych kół zagranicznych, zainteresowanych w polityce polskiej.

Poprostu — niespodzianka! Więcej nawet — niespodzianka miła i poniekąd... zaszczepiona!

Tyle „łaskawej” uwagi. Taka ścisłość i dokładność informacji!

Po czterech numerach wiedzieć, że jesteśmy blisko „niektórych kół zagranicznych”, że zbliżamy się politycznie do „stronnictwa” (!!) marszałka Pilsudskiego?!

Rozgłaszać w oficjalnej agencji telegraficznej, że nowe pismo „typu bulwarowego” — wrogo odnosi się do S. S. S. R.?

Cóż za względu cennej uwagi; cóż za troska i pamięć!

Rzecz jasna, że my z p. Brylem nie będziemy jeździli na teatralne pokazy sowieckiej gospodarki. Ani sławili wyników „naukowej” sowieckiej ekspedycji do Afryki w celu doświadczeń nad małżeństwami... gorylow i murzynek...

Mierzi nas ta potworna wiwseksja, jakiej dokonuje się w S. S. S. R. od osmiu lat nad duszą i godnością człowieka.

Mierzi nas ohyda gwałtu, bezprawia i terroru, która stała się piętnem kainowem na czole całego człowieczeństwa, wypalonem żagwią bolszewickiej rewolucji.

A czy „Izwestija” zechcą nazywać to „wrogim” stosunkiem do S. S. S. R., czy zechcą kłamiwie przypisywać wpływom „niektórych kół zagranicznych” — to jest dla nas obojętne.

„Głos Codzienny” służy Demokracji Polskiej — i istotnie będzie walczył z koszmarem plugawej, krwawej rewolucji komunistycznej — w obronie godności człowieka i swobody rozwoju reform społecznych!

Kronika Łódzka.

WNIOSEK RADNEGO ZYBERTA

o wypłacaniu doraźnych zapo-
móg bezrobotnym pracowni-
kom umysłowym — jedno-
głośnie przyjęto.

Na posiedzeniu Komisji Bud-
żetowej magistratu w dniu 21 b.
m. przyjęto jednogłośnie wnio-
sek p. radnego Zyberta (N.P.R.)
o natychmiastowe wypłacanie do-
różnych zapomóg bezrob. pra-
cownikom umysłowym, narówni
z bezrob. pracownikami fizycz-
nymi. Wypłacanie ma trwać aż
do wejścia w życie odpow. usta-
wy.

COFNIĘCIE ROZPORZĄDZENIA DYR. SIWIKA.

W dniu wczorajszym (21 b.m.)
zostało cofnięte rozporządzenie
p. dyr. Siwika, pozbawiające bez-
robotnych pomocy z Kasy Cho-
rych — już od chwili zarejestro-
wania w P. U. P. P. Bezrobotni
korzystać więc będą zgodnie z
ustawą, ze świadczeń Kasy w
przebiegu trzech miesięcy od dn.
utrąty pracy i zarejestrowania
w P. U. P. P.

OTWARCIE KUCHNI DLA BEZROBOTNYCH.

W dniu 22 b. m. w Parku Sien-
kiewicza zostanie otwarta pierw-
sza kuchnia dla bezrobotnych
pracown. umysłowych. Znaczką
na obiady otrzymywać można w
tych związkach, gdzie dokonano
zarejestrowania.

ZAKUP ŻYWNOŚCI DLA BEZROBOTNYCH.

W dniu 19 b. m. odbyło się po-
siedzenie Komitetu Obywatel-
skiego Pomocy Bezrobotnym, na
którem m. in. postanowiono, aby
za wyasygnowane przez magi-
strat m. Łodzi 100.000 zł. zaku-
pić dalsze racje żywności dla
bezrobotnych.

TEATRY:

Miejski — Świt, dzień i noc.
Popularny — „Krzyżacy”.

Ilość robotników w org. zaw.

Ogólna liczba robotników zor-
ganizowanych we wszystkich
związkach zawodowych całego
świata wynosiła w końcu 1921 r.
46 milionów, w końcu 1922 r. —
41 milj., w końcu 1923 r. — 36,5
milj. Jak z tych cyfr wynika licz-
ba zorganizowanych pracowni-
ków zmniejsza się stale. W po-
szczególnych krajach liczebność
organizacji zawodowych razem
wziętych w stosunku do ogółu
ludności przedstawia się, jak na-
stępnie: Austria 17,1 proc., Niem-
cy 15,3 proc., Anglia 13,3 proc.,
Czechosłowacja 11,1 proc., Bel-
gia 9,9 proc., Szwajcaria 7,7
proc., Szwecja 6,7 proc., Włochy
5,1 proc., Francja 3,6 proc., Sta-
ny Zjednoczone 3,4 proc., Polska
2,8 proc., Węgry 2,4 proc., Hisz-
pania 2,1 proc., Finlandja 1,4
proc., Rumunia 0,4 proc.

**Pamiętajcie, że już
czas bąd w urzędach
pocztowych bądź u li-
stonoszków zamawiać
prenumeratę „Głosu
Codziennego” na
m. Luty. Miesięcznie
zł. 1 gr. 50.**

Miód! miód! to zdrowie

własna pasieka! „RARYTAS” mło-
dów 5 klg. 12.50 zł. franco.

P. KORZENIEWICZ
em. naucz.
IWANCZANY-ZBARAZ.

Czy mógł to powiedzieć „przywódca” chłopów polskich.

Choćby nawet był Brylem?

P. Bryl — jak pisze moskiew-
ska „Prawda” — przemawiając
na przyjęciu w Smolnym Insty-
tucie w Leningradzie, miał po-
wiedzieć:

— Przyjechaliśmy tutaj, jako
pierwsi pionierzy, celem współ-
działania przy ustanawianiu
scisłych związków w dziedzinie
ekonomji i kultury. Niewola
carska, która ciążyła nad Pol-
ską przez tyle lat, obalona zo-
stała krwią waszą i w chwili
obecnej stworzone zostały sprzy-
jające warunki dla zbliżenia
obydwu narodów.

Co to jest?!

„Przywódca” chłopów pol-
skich widzi w bolszewikach,
którzy w roku 1920 parli na
Warszawę — sprawców wolno-
ści naszej.

Albo „Prawda” kłamie — al-
bo Bryl stracił poczucie godno-
ści narodowej i wszelakiego
umiaru.

Oto skutki, gdy Bryl i Fider-
kiewicz jadą oglądać Rosję So-
wiecką...

Komuniści żrą się o władzę

Początek, daj Boże! blizkiego końca.

RYGA, 20. 1. (Tel. wł.) Nie-
porozumienia w łonie partji ko-
munistycznej w Moskwie spo-
wodowały poważne przesunięcia
na najwyższych stanowiskach
rządowych w Rosji. Sokolnikow
opuszcza Komisarjat Skarbu, a
Czurupa, który dopiero w listo-

padzie był mianowany Komisa-
rzem Handlu Zewn. i Wewn.
oraz Szajman Komisarz Spraw
Wewn. otrzymują inne wysokie
stanowiska. Kamieniew został
pozbawiony kierownictwa Komi-
sarjatu Pracy i Wojny.

Nowa kolej Buhara -- Tarmez.

Sowiety prą ku Indjom.

LONDYN, 20. 1. (Tel. wł.) Zo-
stała oddana do użytku linja ko-
lejowa z Buchary do Tarmez, le-
żącego na granicy sowieckiej Ai-
ganistanu. „Times” donosi, że
ona stałego dążenia bolszewików
w Kabulu ta wiadomość została

przez poważną prasę miejscową
przyjęta nieprzychylnie. Przypi-
sując tej kolei znaczenie strate-
giczne i polityczne, i dowodząc
ona stałego dążenia bolszewików
ku Indjom.

Policję grecką reorganizują Anglicy

Po tylu przewrotach jest to konieczne.

ATENY, 20. 1. (Tel. wł.) Po-
licja grecka, chociaż oficjalnie
zwana jest żandarmerją, wyma-
ga gruntownej reorganizacji po
tylu przewrotach w Grecji. Mi-

się tę powierzono Anglikowi Fry-
derykowi Halliday, instruktora-
wi znakomitemu i znanemu już
w Grecji.

Francuzi szykują się do walnej rozprawy w Syrii.

LONDYN, 20. 1. (Tel. wł.) —
Komunikacja telegraficzna z Bey-
rutem została przerwana. Fran-
cuzi zamierzają zaatakować Dze-
bel od strony Libanu z
nastaniem lepszej pogody i ścia-
gają oddziały ku Ezraa. Okręg

Aleppo prawdopodobnie zosta-
nie oddzielony od Syrii, ponie-
waż ludność zwróciła się z tem
do władz, jak donosi „Daily
Express”, a władze franc. nie są
temu przeciwnie.

Mrozy na Bałtyku.

Sowiety zamknęły ruch okrętowy do kwietnia.

RYGA, 20. 1. (Tel. wł.) —
Władze Leningradu zamknęły z
powodu mrozów ruch okrętowy
aż do kwietnia, wskutek czego
okręty będące w drodze z Mur-

mańska, zostały zawrócone do
portu. Łamacze lodu „Lenin” i
„Purga” uwolniły od lodów 11
parowców i odprowadziły je do
Tallina.

Ograniczenie wydatków na armję.

Wzmocni kleszenie kapitalistów.

LONDYN, 20. 1. (Tel. wł.) —
Sprawa ograniczenia wydatków
na armję i flotę poruszona je-
szcze w sierpniu r. z. znowu sta-
ła się aktualna, jak się dowiadu-
je „Daily Express”. W kołach
rządowych wywołuje ostrą kry-

tykę tak poważną redukcja wy-
datków, która dochodzi do sumy
127 milionów funtów sterl. Obni-
żenie wydatków na armję o tę su-
mę pozwoli obniżyć podatek do-
chodowy o 10 proc.

Bojkot węgla angielskiego

Tak Niemcy wywdzięczają się za poparcie.

BERLIN, 20. 1. (Tel. wł.) —
Syndykat węgl. Reńsko - West-
falski, który ma właściwie mo-
nopol na handel węglem w Niem-
czech Zachodnich, postanowił na-

ostatnim posiedzeniu odebrać
przedstawicielstwa tym firmom,
które sprowadzają węgiel an-
gielski.

Falszywe 5-cio złotych banknoty

Jak wiadomo ukazały się w
obiegu falszywe banknoty 5-cio
złotowe. W celu rozpoznania
falszyfikatów, podajemy poniżej
opis ich cech:

Falszyfikaty wykonane na pa-
pierze odmiennym. Znak wod-
ny, od słabo widocznego do wy-
razistego, fałszerze wykonali
sposobem tłuszczywym. Kolory
farb odmiennie w swych odcie-
niach. Falszyfikaty w wykonaniu
graficznym jest względnie do-
brze odtworzony. Fałszerze po-
sługiwali się przy wykonywaniu
falszyfikatu maszynami.

Numeracja na falszyfikatach
jest wykonana w kolorze czar-
nym w odcieniu szarym, podczas
gdy w autentycznych bankno-
tach — intensywnie czarnym.

Rysunek strony przedniej i od-
wrotnej, w kolorze zielonym
wykonany jest w grubych lin-
jach, skutkiem czego w wielu
miejscach linje te zlewają się,
tworząc całość mało wyrazistą.

Rysunek medalionu strony
przedniej — zamazany; snop
i sierp również i napis w me-
dalionie „5 złotych 5”, „pięć” —
prawie niewidoczny i nieczy-
telny. Orzeł (str. odwrotna) ma-
ło wyrazisty. W medalionie,
w którym jest umieszczony
orzeł, linje tła w kolorze zielo-
nym są nieostre, poprzerywane.
Tło obu stron w kolorze cieli-
stym wykonane odmiennie, li-
niami grubszy. Napisy grub-
sze o konturach nieostrych.

Czytelnicy!!!

Dochodzą nas skargi, że w tych objawach lekceważenia
wielu miejscowościach na pro-
wincji, listonosze nie doręczają
Prenumeratorom w porę naszego
pisma, że dostają je nie codzien-
nie, lecz po kilka numerów jedno-
cześnie. Komunikujcie nam o

przez listonoszów swoich obo-
wiązków, wskazując nazwiska
opieszalnych funkcjonariuszów
pocztowych. Bądźcie pewni, że
potrafimy to zło usunąć!

Z BOISK SPORTOWYCH.

Tydzień bieżący należy do mniej-
udanych pod względem sportowym,
mimo, że warunki atmosferyczne sprzy-
jają imprezom z dziedziny sportów
zimowych.

Zdaje się, że w sprawie, jak zre-
ażą wszędzie, — odczuwa się — brak
nie tyle inicjatywy i dobrych chęci,
ile gotówki, i tu jest główna przyczy-
na tej ciszy.

W sporcie krajowym zapowiedzia-
ne są, — poza podaniem przez nas
wczoraj — zawody bokserskie w Ło-
dzu, które na 2 lutego b. r. organizują
kluby „Union” i „Krusche Ender”,
oraz — z końcem stycznia — między-
narodowe zawody w skokach narciars-
kich w Zakopanem, z udziałem zna-
nych narciarzy zagranicznych. Te
ostatnie zawody organizuje ruchliwa
Seksja Narc. Polsk. Tow. Tatrz-
skiego.

Na boiskach zagranicznych panuje
chwilowo również cisza, — szumne są
natomiast zapowiedzi, ale nie na dnie,
lecz lata najbliższe.

I tak zapowiedziane są na rok
1926: międzynarodowe zawody aka-
demickie w Rzymie, Olimpiada robot-
nicza we Wiedniu, oraz międzynaro-
dowe zawody sportowe w Filadelfji
z okazji 300-letniej rocznicy istnienia
tego miasta. Na rok 1927 przewidzia-
na jest Olimpiada afrykańska w Ale-
ksandrii, zaś na 1928 IX Olimpiada
w Amsterdamie.

Z aktualnych imprez sportowych
zagranicą, — wspomnieć trzeba, i to
z zadowoleniem, że mistrz Polski
w tenisie, Czetwertyński, pobili
w Cannes (Francja) mistrza Anglii —
Fischera 2 : 6, 6 : 3, 6 : 2. Dodać na-
leży, że Fischer jest w grze parami
partnerem znakomitej amerykańskiej
tennisistki, mistrzyni VIII Olimpiady
p. Zuzanny Lenglen.

W ten sposób, łącznie ze zwycię-
stwami naszych hokejistów w Dawos,
umocniliśmy cokolwiek nasze stano-
wisko na terenie międzynarodowego
sportu.

ZEBRANIE OBYWATELI M. TORUNIA W CELU NIESIENIA POMOCY BEZROBOTNYM.

Na zaproszenie przewodniczącego Rady miejskiej p. Antczaka i prezydenta miasta p. Bolta zebrali się w środę dnia 20 bm. przedstawiciele wszystkich warstw społeczeństwa m. Torunia oraz przedstawiciele sfer rządowych, wojska, sądownictwa i samorządów, celem naradzenia się w jaki sposób przyjąć z pomocą bezrobotnym m. Torunia, których liczba przekroczyła 1000 osób.

Wypada nam na samym wstępie stwierdzić, że już dawno nie widzieliśmy tak wielkiego zainteresowania się jakąkolwiek sprawą, jak to miało miejsce na ostatnim zebraniu, mianowicie sprawą bezrobocia. Pan Wojewoda przysłał w zastępstwie swoim p. radcę Stefańskiego, pana Kuratora zastępował p. radca Makowski. Osobiście przybył p. gen. dyw. Hubiszta, p. minister Wybiicki z małżonką, p. Ryszczewski prezes Sądu Apelacyjnego, p. dr. Dandelski, p. insp. Wiziński, ks. prałat Sienkiewicz, ks. dziekan Pelka, prezydent Izby Roln. p. Tempowski, p. Gordon, p. Malinowski i cały szereg obywateli miasta, reprezentujących najróżniejsze zawody i stany w ogólnej liczbie około 100 osób.

Zebranie zagałę i mu przewodniczył p. prezydent Bolt, który też na wstępie objaśnił cel zebrania. Wywody p. prezydenta uzupełnił przewodniczący Rady miejskiej p. Antczak. W dyskusji przemawiali szereg mówców, którzy podkreślali konieczność niesienia pomocy bezrobotnym. Pan Antczak przedstawił projekt w jaki sposób należałoby przystąpić do zebrania funduszu na niesienie pomocy dożywiania biednych i starców a uruchomienie pracy dla bezro-

botnych. Zebrani przyjęli w zasadzie projekt dobrowolnego opodatkowania wszystkich obywateli miasta, przedstawiony przez p. Antczaka a do przeprowadzenia całej tej akcji wybrał Komitet Obywatelski Pomocy dla bezrobotnych w skład którego weszli: Przewodniczący Rady miejskiej p. Antczak, prezydent miasta p. Bolt, p. Malinowski — prezes Związku Robotn. Roln., p. Jarocki, p. drowa Karczewska, p. Janowski — prezes Związku Towarzystw, p. Żelazny — inspektor szkół, p. Janusziewicz — prezes Towarzystwa Kupców Chłopskich, p. Milewski — kierownik Państwowego Urzędu pośrednictwa Pracy, Komitet otrzymał upoważnienie do kooptowania w razie potrzeby dalszych członków.

Zebranie Komitetu odbędzie się dziś w piątek o godz. 5. po poł. w ratuszu. Życzymy Komitetowi owocnej pracy.

KRONIKA

Styczeń
22
Piątek

Piątek
Wincentego
Sobota
Zaśl. M. P. Jana.
Niedziela
3 po Trzech Król.

— **Co grają w teatrze?** Dziś w piątek „Bajadera”. Jutro w sobotę „Tosca”, w której wystąpią jednorazowo kapelmistrz opery warszawskiej p. Dołycki i pani Olga Orleńska — znana publiczności toruńskiej z swych poprzednich występów.

— **Komunikacja tramwajowa.** W związku z zaprowadzeniem 7 i pół minutowego ruchu tramwajowego i koniecznością skrócenia do minimum postoju wagonów na przystankach — Zarząd tramwajów zamierza wpro-

wadzić inowacje na wzór większych miast, polegającą na tym że publiczność wysiadać będzie przez pomost przedni natomiast wsiadać do wagonu przez pomost tylny.

Jest to system najwygodniejszy i ogólnie przyjęty, a publiczność we własnym interesie winna dostosowywać się do raz ogłoszonego porządku.

Równocześnie zniesione będzie przewożenie większych bagażów — natomiast pakunki mniejsze, niezajmujące specjalnego miejsca — pasażerowie zabierają mogą bezpłatnie.

Opisany powyżej system ruchu tramwajowego obowiązować będzie na wszystkich 3-ch liniach i to od chwili wprowadzenia ruchu 7 i pół minutowego o czym zresztą, nastąpią dalsze specjalne ogłoszenia natychmiast po przybyciu do Torunia pozostałych 2-ch wozów tramwajowych.

Jednocześnie Dyrekcja Elektryczna i Gazownia powiadamia, że całkowity dochód brutto z pierwszego dnia tego ruchu przeznaczony zostaje na bezrobotnych a pasażerowie oprócz opłat normalnych składać będą dobrowolne ofiary od 5 gr. zwyczaj, za wydaniem specjalnego biletu (niebieskiego).

— **Starostwo Krajowe Pomorskie** przysłało na cele Kuchni dla biednych kwotę 100 zł. a Pan Starosta Krajowy dr. Wybiicki złożył na ten sam cel kwotę 30 zł., zamiast brania udziału w zabawach karnawałowych. Ofiarodawcom składam podziękowanie.

Prezydent miasta: Bolt.

— **Terenem dla złodziei** zdaje się być również dworzec kolejowy jak wogóle kolej. Wczoraj znów zgłoszono kradzież płaszcz na dworcu Toruń - Północ.

— **Czterech złodziei** przytrzymała Komenda Policji w dniu wczorajszym za uprawianie „rzemiosła” złodziejskiego. Jedną osobę aresztowano pod zarzutem paserstwa.

— **Przyszyca w Toruniu i Chelmży.** Z powodu panującej wśród bydła racicowego przyszyczy wstrzymane zostały targi na bydło rogate, zwłaszcza owce i kozy, oraz na nierogaciznę w Toruniu i Chelmży aż do odwołania.

— **Kom. Lokalny „Tygodnia Akademika”** wyraża niniejszem najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim, którzy ofiarowali swoją współpracę w czasie „Tygodnia Akademika” a szczególnie firmom J. Ruchniewicz i Skacender i Lenartowski, Kawecki i Kałamajski, które zajęły się bezinteresownie sprzedażą losów Loterii Akademickiej, p. A. Górskiej i p. St. Koenigowi za udzieleną pomoc przy sprzedaży losów podczas koncertu towarzysztwa śpiewu „Dzwon” w Dworze Artusa, orkiestrze Policji Państwowej za urządzenie koncertu spacerowego na Starym Rynku, p. Szwiecowi za życiwe odstawienie ubikacji na urządzenie wystawy „Fantów” przy ulicy Szerokiej narożnik ul. Żeglarskiej, oraz pp. dzierżawcom „Astorji” za udekorowanie lokalu z okazji urządzonych koncertów w czasie „Tygodnia Akademika”. Sprawozdanie z osiągniętych do chodów na rzecz „Tygodnia Akademika” zostanie ogłoszone w najbliższych dniach.

— **GRUDZIĄDZ. Wezwanie do rejestracji.** Zarząd Związku Pracowników Umysłowych Bezrobotnych wzywa wszystkich bez pracy, a chcących ją otrzymać do natychmiastowego zarejestrowania się w biurze przy ul. Gróblowej 1 między godz. 10—2.

— **Przylapano kilku złodziei zamiejscowych,** którzy po przyjeździe do Grudziądza zaraz na dworcu zabrali się do „pracy”.

— **Zamówienia z Turcji** otrzymała tutejsza fabryka maszyn rolniczych „Unja”.

— **Pogrzeb dr. Szymaszkę i jego żony** odbył się w środę po poł. z szpitala miejskiego. Urządzeniem pogrzebu zajął się dr. Mroczewski. Został on też mianowany opiekunem pozostałych po dr. Szymaszkowej dzieci.

— **SUMIN pow. starogardzki.** Służąca gospodarza Grzonki pod pałłą stodołę swego pracodawcy. Zaareztowano ją i odstawiono do więzienia.

— **SZPEGAWSK, pow. starogardzki.** Pożar powstał tu w pałacu barona Paleskiego. Dzięki interwencji starogardzkiej straży pożarnej ogień stłumiono.

— **BARŁÓŻNO, pow. starogardzki** W ub. tygodniu włamano się do mieszkania gospodarza J. Zakrzewskiego i skradziono odcień wartości 1500 zł. Śledztwo prowadzi policja.

KALENDARZ ZEBRAŃ.

— **Walne zebranie toruńskiego Koła Przyjaciół Harcerstwa** odbędzie się w sobotę, 23 bm. o godzinie 18-ej w auli miejskiego gimnazjum żeńskiego W. Garbary 19. Zarząd zaprasza wszystkich przyjaciół ruchu harcerskiego oraz rodziców harcerzy i harcerzek na zebranie.

— **Walne roczne zebranie NPR.** filii Grudziądz odbędzie się w poniedziałek dnia 25. I. b. r. o godz. 6,30 wieczorem w Bazarze przy ul. Moniuszki 8. Wszystkich członków NPR, jak radców i radnych uprasza się o gremjalne przybycie.

Nakładem Drukarni Robotniczej W. Pawlak i Spółka w Toruniu. Redaktor naczelny: A. Antczak Redaktor odpowiedzialny: M. Musiał

Ogłoszenie.

Właściciele domów lub ich zastępcy otrzymają w dniach najbliższych formularze list domowych, celem sporządzenia spisu ludności na rok podatkowy 1926 r.

Wzywa się wszystkich właścicieli domów względnie ich zastępców do ścisłego i dokładnego wypełnienia list domowych i oddania tychże najpóźniej dnia 3-go lutego 1926 roku w Ratuszu II. piętro, pokój 47 podczas godzin służbowych od 10 do 1-ej.

Niezastosowanie się do powyższego podlega karze w myśl art. 92 ustawy o państw. podatku dochodowym.

Toruń, dnia 20 stycznia 1926 r.

M A G I S T R A T.

Śmietanka i mleko

homogenizowane i sterylizowane

Bielice

Biskupiec Pomorski

Fabryka Przetworów Mlecznych
TWO ZDROWIE Sp. z o. o.
Zawartość 10% tłuszczu.

Do nabycia:

w firmie St. Strzelecki, Toruń, Szeroka 25

Nie reklama — fakt!

8.000 portretów darmo!!

Dla rozpowszechnienia naszego zakładu fotograficznego między czytelnikami „Expressu Pomorskiego”, postanowiliśmy rozdać 8.000 portretów darmo. Przyniesie lub przysłaje do zakładu naszego fotografję (starą lub nową, pojedynczą, podwójną lub grupę) z waszym dokładnym adresem na poniższym numerowanym kwicie i na odwrotnej stronie fotografji podać prosimy również nazwisko i adres, a otrzymacie w przeciągu 14 dni retuszowany, artystycznie wykonany, ze zdumiewającym podobieństwem portret, oprawiony w eleganckie passe-partout, rozmiaru 35—45 cm. — Skorzystajcie jak najprędzej z mojej propozycji, gdyż dla reklamy wyznaczaliśmy ograniczoną ilość, tylko 8.000 portretów. Jako wzajemną usługę, gdy będziecie (a to napewno) z portretów zadowoleni, proszę polecić nasz zakład wśród znajomych. Fotografję wysłaną otrzymacie z powrotem w całości bez żadnego uszkodzenia wraz z portretem. Za passe-partout, przesyłkę, opakowanie i zwrot kosztów ogłoszeń proszę przysłać 5 złotych. — Nasz zakład, egzystujący już od dłuższego czasu, również cieszył się uznaniem i tem samem daje zupełną gwarancję co do uczciwości naszej propozycji, my jednak obowiązujemy się zapłacić 1000 złotych temu, kto dowiedzie, że wymienione warunki nie będą dotrzymane. — Przekazy i listy prosimy adresować: Zakład fotograficzny „Foto-Portret”, Warszawa, ul. Próżna Nr. 7, skrz. poczt. 586. — Telefon: Nr. 134-51.

KWIT. Zgodnie z powyższą ofertą, proszę zakład fotograficzny „Foto-Portret” w Warszawie nadesłać mi darmo portret fotograficzny rozmiaru passe-partout 35—45 pod warunkiem, że żadnych wydatków, oprócz przekazanych w dniu dzisiejszym 5 złotych, nie poniosę.

Imię i nazwisko

Adres

Przy grupach należy twarz przeznaczoną do powiększenia znaczyć przez x

OSTRZEŻENIE. Prosimy o zwrócenie szczególnej uwagi na adres naszego zakładu fotogr., gdyż w ostatnich czasach ukazały się ogłoszenia o podobnym charakterze niesumiennych firm, przeważnie z m. Łodzi, ujawniające się wyludzeniem dodatkowych opłat, gdyż przed wykonaniem zamówienia żądają dopłaty za wyretuszowanie i wykonanie portretów, czego należy się bezwzględnie wystrzeżać. My zaś po otrzymaniu 5 zł za kosztą wymienione w powyższym ogłoszeniu wysyłamy w oznaczonym terminie artystycznie wykonany (retuszowany portret oprawiony w passe-partout rozmiaru 35—45 bez żadnej dopłaty, dzięki czemu otrzymujemy liczne podziękowanie od naszych Klientów, którzy nas polecają wśród swych znajomych.

Szczapy i k. Węgiel Koks Brykiety

dostarcza terminowo w ładunkach wagonowych do wszelkich stacji na dogodnych warunkach płatności

„Transit”

w Toruniu - Telef. 242
właśc. Wiktor Klewe
Szewska 26.

Pomocy prawnej

udzielam w sprawach karnych, cywilnych, mieszkaniowych alimentacyjnych, rozwodowych itd. Wywiad w każdym wypadku. Załatwiam reklamacje, skargi, wszelkie wnioski i tłumaczenia w obcych językach
ADAMSKI, doradca prawny
Toruń, Sukienicza 2.

Krawcowa

zdolna poszukuje pracy poza domem, także wyjedzie. Oferty składać w Eksp. „Expr. Pom.”

Jeszcze tylko 2 dni

trwa moja

Wielka Sprzedaż Inwenturowa

Szan. Klientę proszę korzystać z niniejszej nadzwyczajnej, dotąd niebywałej okazji taniego zakupu, która się kończy z dniem 23 stycznia 1926 r.

Ręcznikowe	cena za metr teraz	1,10 i 0,78 zł
Surówka		0,95 zł
Firany		0,95 i 0,68 zł
Pościełowe		1,45 i 1,25 zł
Materiały wełniane, modne kraty na suknie i bluzki		2,65 zł
Cheviot wełniany		2,95 zł

W oddziale konfekcji damskiej:

Partja bluzek	6,25 i 4,75 zł
„ spodniczek sportowych z angielskiego materj.	7,75 zł
„ sukien szewiotowych, modne kraty	16,75 zł
„ kostiumów sportowych z angielsk. materiału	30,50 zł

Płaszcz zimowe po cenach własnego zakupu!

Trykotaże po zupełnie zniżonych cenach.

W oddziale konfekcji męskiej:

ubrania męskie, solidne wykonanie	22,50 zł
Płaszcz męskie, Velour	39,50 zł
Ubrania dziecięce	12,00 zł

Pozostała jeszcze mniejsza partja resztek za bezcen!

Hurtownia Czesław Buza

Tel. 117 Toruń Tel. 117

Najwięk. dom wysyłkowy na Pomorze i Wielkopolskę